KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
16.11.2020
1017/03/2020

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntö LiV 17.11.2020

Komission ehdotus Verkkojen Eurooppa -välineen perustamiseksi sekä asetusten (EU) N:o 1316/2013 JA (EU) N:o 283/2014 kumoamiseksi

Verkkojen Eurooppa -välineen kautta kohdistetaan rahoitusta Euroopan TEN-T liikennekäytävien (ydinverkko ja kattava verkko), digitaalialan ja energia-alan kehittämiseen. Komission esittämästä Verkkojen Eurooppa -välineestä on monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa ehdotettu osoitettavaksi liikenteen alalle 11,4 miljardia euroa rahoituskaudelle 2021–2027. Komissio esittää Suomen kautta kulkevan pohjoisen ydinverkkokäytävä-haaran ulottamista Tornion kautta Luulajaan.

TEN-T-verkko on kaksitasoinen liikenneverkko, joka muodostuu ydinverkosta ja kattavasta verkosta. Ydinverkon on määrä valmistua vuoden 2030 loppuun mennessä ja kattavan verkon taas vuoden 2050 loppuun mennessä. Euroopassa on kaikkiaan yhdeksän ydinverkkokäytävää, joista tällä hetkellä kaksi TEN-T -ydinverkkokäytävää - Scandinavian-Mediterranean ja North Sea-Baltic - ulottuvat eteläiseen Suomeen. Kansallisena tavoitteena on ollut Torniooon ulottuvan pääradan (sekä valtatie 4:n) lisääminen North Sea-Baltic-ydinverkkokäytävään ja samalla Verkkojen Eurooppa-rahoitusvälineen piiriin.

Kuntaliitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuntaliitto pitää U-jatkokirjelmässä kuvattuja muutoksia Verkkojen Eurooppa -välineen perustamiseen sisällöllisesti tavoitteiltaan ja painotuksiltaan myönteisinä. Suomen yhteyksien kehittämisen kannalta Kuntaliitto pitää ensiarvoisen tärkeänä TEN-T ydinverkkokäytävän jatkamista Helsingistä Tornion kautta Luulajaan asti kuten Tukholmasta pohjoiseen Ouluun ja Narvikiin asti. Tämä vahvistaa arktista ulottuvuutta ja lisää EU-tukikelpoisten hankkeiden määrää Suomessa.

Ydinverkkokäytävän laajennuksen yhteydessä määritellään uudet solmukohdat ja kaupunkisolmukohdat. Suomen tulee olla tässä työssä aktiivisesti mukana huomioiden valintojen vaikutukset alueiden elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kehittymiseen. Tavoitteena on oltava EU-saannon maksimointi

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

kaudella 2021 - 2027 tukikelpoisten projektien määrän kasvun kautta. Tärkeiden raitioliikennehankkeiden tulee sisältyä kaupunkisolmukohdille suunnatun tuen piiriin.

On ensiarvoisen tärkeää, että Suomessa panostetaan entistä pitkäjänteisemmin ja oikea-aikaisesti tukikelpoisten hankkeiden suunnitteluun, jotta mahdollisuudet saada EU-tukea kasvavat. On tärkeää edistää aktiivisesti Suomen ratahankkeita ja myös Rail Baltica -hanketta, josta muodostuu uusi tärkeä yhteys Suomesta EU:n keskeisille markkina-alueille.

Kansallisesti on tärkeää hyödyntää myös digitaalialan rahoitusta, joka on yli kaksinkertaistunut Verkkojen Eurooppa -välineessä verrattuna edelliseen ohjelmakauteen. Erityisesti tärkeää on edistää kattavia ja toimintavarmoja tietoliikenneyhteyksiä, joiden varaan mm. erilaisia digitaalisia julkisia ja mm. liikkumisen palveluja voidaan kehittää.

Lisäksi digitaalialalla on panostettava tukikelpoisten hankkeiden oikea-aikaiseen suunnitteluun erityisesti digitaalisen toimintaympäristön parantamiseksi, ihmisten liikkuvuuden ja sähköisen asioinnin edistämiseksi sekä yhteentoimivan sähköisen identiteetin mahdollistamiseksi EU:ssa. Erityisen tärkeää on parantaa digitaalista toimintaympäristöä perustuen niin paikallisiin, seudullisiin kuin alueellisiin ratkaisuihin.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna
Liikenneasiantuntija

Alina Koskela
Erityisasiantuntija